

Ülevaade Eesti Pandipakend OÜ tegevustest 2012 aastal

Eesti Pandipakend OÜ (EPP) on 2005 aastal pakendiettevõtjate (tootjate, importööride ja kaupmeeste) poolt Pakendiseaduse alusel loodud taaskasutusorganisatsioon, mille ülesandeks on hallata ja korraldada üle-eestiliselt tagatisrahaga koormatud pakendite kogumist, transporti, sorteerimist, arvestust ja taaskasutamist.

1. Üleriigilise kogumissüsteemi ulatus

2012 aasta seisuga on EPP-le oma taaskasutuskohustused tagatisrahaga pakendite osas (tulenevalt pakendi- ja pakendiaktsiisi seadusest) üle andnud 168 pakendiettevõtjat. Pidevalt uuenev pakendiettevõtete nimekiri on kättesaadav EPP kodulehel <http://www.eestipandipakend.ee/pakendiettevotted/>.

EPP pakendiregistris oli 2012 aasta lõpu seisuga registreeritud 6201 pakendit. Aasta jooksul lisandus pakendiregistrisse peaaegu 900 uut pakendit, mis võrreldes eelmise aastaga oli mõnevõrra vähem. 2012 aastal muudeti pakendiseadust, mille tulemusena tagatisraha ei tagastata kui pakendi turule laskmise lõpetamisest on möödunud 24 kuud. See tähendab, et nt nende pakendite osas, mida paisati turule viimati 2010 aastal, ei pea 2013 aastal enam tagatisraha maksma. EPP ei ole antud seaduse punkti veel realselt rakendanud, kuid selles osas toimub nii infotehnoloogiline kui avalikkuse teavitustöö välja töötamine.

EPP-ga liitunud pakendiettevõtjad (tootjad ja maaletoojad) paikasid Eesti turule 14.279 tonni ühekordse kasutusega tagatisrahaga pakendeid. Aastaga kasvas turule paisatavate ühekordse kasutusega tagatisrahaga pakendite hulk 3%.

Pakendite kogumine

EPP ja jaekaupmeeste vahel oli eelmise aasta lõpuga 560 kehtivat Pakendite üleandmise ja sellega seonduvate teenuste lepingut. Aastaga on kehtivate lepingute arv vähenenud 4 võrra. Eelpooltoodud lepingute alusel oli lepingulises suhtes EPP-ga seega kokku ~1300 tagastuskohta, millest 940 tegeles pandipakendite vastuvõtuga tarbijatelt ning ülejäänud 360 olid HoReCa (hotellid, restoranid, catering) sektori ettevõtted. Samas peab ära mainima, et realselt pakendeid vastu võtvaid tagastuskohti oli mõnevõrra vähem, kuna 940 kaupluse asemel andis EPP-le füüsiliselt pakendeid

2012 aastal üle 871 kauplust. Aasta lõpu seisuga oli tarbijal võimalus pandipakendeid tagastada 576 erinevasse taaraautomaati.

Tarbijatelt vastuvõtuga tegelevad jaekaupmehed on ära toodud EPP koduleheküljel, pidevalt uuenev nimekiri on toodud lisatud lingil <http://www.eestipandipakend.ee/jaemuujad/>. Sealhulgas on nimekirjas ära toodud, kas kauplus võtab pakendeid vastu käsitsi või läbi taaraautomaadi. Samuti on info selle kohta, kas EPP on nimetatud punkti tunnistanud eeskujulikuks. EPP alustas 2011 aastal kampaaniat „Eeskujulik tagastuspunkt“, mille eesmärgiks oli pandipakendite tagastust muuta tarbijate jaoks mugavamaks ja meeldivamaks. Kõik kauplused, mis on läbinud EPP ja Kaupmeeste Liidu poolt välja töötatud kriteeriumid, tunnistatakse eeskujulikuks ja nendele kauplustele lisatakse vastav märgemeie kodulehele ja väljastatakse vastav kleeps. EPP on jätkuvalt seisukohal, et üle-eestiline kogumisvõrk ehk pakendite tagastamisvõimalus on hästi korraldatud ja tarbijatel on võimalik pandipakendeid oma elukoha läheduses tagastada.

2012 aastal võttis EPP jaekaupmeestelt vastu üle 226 miljoni ühekordse kasutusega pandipakendi, mida on tükiliselt 2% rohkem kui 2011 aastal.

2. Kogutud pakendijäätmete taaskasutuse korraldus

EPP poolt jaekaupmeestelt vastu võetud pandipakendid suunati 2012 aastal kõik taaskasutusse. Kokku suunati taaskasutusse 11.861 tonni pakendeid (sh plast-, metall- ja klaaspakendid). Taaskasutusmäärad täideti järgmiselt:

- Plastpakend 90%
- Metallpakend 63%
- Klaaspakend 86%

3. OÜ Eesti Pandipakend meedia- ja kommunikatsioonitegevus 2011

Avalikkuse teavitus 2012. aastal toimus summas 98 tuhat eurot, sh 8 tuhat eurot omatöötajate personalikulu, kes planeerisid kommunikatsioonitegevusi ja osalesid avalikel üritustel. Nimetatud aastal kasvas erinevate meedia, kommunikatsiooni ja turundustegevuste maht, sest kollektiivi lisandus valdkonnale spetsialiseerunud töötaja.

Aasta esimeses pooles pöörati suurt tähelepanu laiema avalikkuse teavitamisele, lisaks muudeti organisatsiooni logo visuaali ning ehitati üles täiesti uus kodulehekülg. Läbivalt on fookuses püsinud laste ja noorte keskkonnaalase teadlikkuse tõstmine.

2012. aasta alguses valmis eesti ja vene keelne pandipakendite temaline Jänku-Jussi multikas, kus peategelane uurib taaraautomaati ja jutustab pakendite taaskasutamise lugu. Video eesti keelset versiooni on tänaseks näiteks läbi youtube'i vaadatud ligi 82 000 korda. http://www.youtube.com/watch?v=25lpwO_t0Zs

Esimesel poolaastal töötati välja pandipakendite ehk "tagaotsitavate" nimeline reklaamikampaania, mille visuaaliga kleebiti üle Eesti Pandipakendi seitsme vedajast koostööpartneri veoautod. Projekt sai jätku suvise välireklaamikampaania näol.

Välireklaamikampaania kestis perioodil 19.06-27.07.2012 hõlmates selliseid linnu nagu Tallinn, Tartu, Narva, Pärnu, Viljandi, Rakvere, Kuressaare, Haapsalu ja Jõhvi. Tagaotsitavate plakateid, sõnumiga pakendi koht ei ole looduses, võis peamiselt märgata bussootepaviljonides ja valgusvitriinidel. Lisaks seisis nimetatud perioodil tänavapildis ka neli suurt reklaamtahvlit.

Tagaotsitavate kampaaniast innustatuna kleebiti sarnase visuaaliga üle ka viis väliüritustel pandipakendite kogumiseks kasutatavat kogumiskonteinerit.

Aastal 2012 osales Eesti Pandipakend 13 erineval üritusel, milleks olid Lastekaitsepäev Tallinna Loomaaias (1.06.12), MTÜ Hea Tegu Lastekaitsepäev Pärnus (2.06.12), Rakvere Linna Päevad ja Põnnide paraad (11.06.12), Keskkonnatelgi üritused Pirita rannas (3.07.12) ja Stroomi rannas (4.07.12), Illuka mõisapäevad (8.07.12), Roosta surfilaager (12-13.07.12), Saare Laat 2012 (20.07.12), Eesti Energia suvepäevad (10.-11.08.12), Lauritsapäev (11.08.12), Ökofestival Põlvamaal 2012 (19.08.12), Tallinna Loomaia sünnipäev (25.08.12), Novaata (1.08.12) ning Kuusalu Keskkooli keskkonnapäev (19.10.12).

Üritustel jagati värskelt valminud EPP infovoldikuid, tegutses Eesti Pandipakendi maskott Pandu, kes mängis lastega pandipakendite teemalist küsimustemängu ja jagas parimatele meeneid. Üritusel telgiga osaledes värvisid lapsed keskkonnateemalisi pilte, uudistasid pakendinäidiseid ja vaatasid, kuidas Jänku-Jussi multikategelased õpivad kasutama taaraautomaati.

2012. aasta teises pooles valmistati ette ja lükati käima organisatsiooni viimaste aastate suurim ligi viis kuud kestev turundusprojekt nimega Loodussõbralik kool. Tegemist on üle-eestilise üldhariduskoolidele suunatud pandipakendite kogumiskampaaniaga, kus suurendatakse koolipere keskkonnavalaseid teadmisi ja tutvustatakse õpilaste ja õpetajate vahetu kogemuse kaudu pakendite taaskasutusse suunamise tähtsust. EPP poolt jagatavate spetsiaalsete tarvikute ja kogumiskastide abil võimaldati 70-le (haarates ligi 25 600 õpilast) projektiga liitunud koolile pandipakendite kogumine. Kõik kampaania jooksul kokku kogutud pakendid suunati täies ulatuses taaskasutusse.

Iga kampaaniaga liitunud kool saab kokku kogutud pandipakendite tagatisraha endale, kasutades seda koolile sporditarvete ostmiseks. Kaks enim pakendeid kogunud kooli (pakendeid tükiliselt ja pakendeid õpilase kohta enim kogunud) võivad unikaalse spordipäeva koos Eesti spordikangelastega, kelleks on olümpiavõitjast kettaheitja Gerd Kanter, kergejõustiklane Grit Šadeiko ja jalgpallur Mart Poom. Kuna projekt on lõppemas alles 2013. aasta kevadel, siis kajastame käesoleva aasta lisategevusi ja tulemusi juba järgmise aasta aruandes.

Projekti tarvis korraldati 5. novembril 2012 pressile suunatud avaüritus, kus osalesid mitmed eesti telekanalid, trükiväljaanded, aga ka tippspordlastest Gerd Kanter ja Grit Šadeiko. Hõlbustamiseks projekti käivitamist koolides valmis selle tarbeks projekti tutvustav video (<http://www.youtube.com/watch?v=cSjB6mQ2DqA>), mille ülevõtted toimusid Kohila Gümnaasiumis. Facebooki loodi esmakordselt Eesti Pandipakendi fännileht, kus jagatakse pandipakendite ja keskkonnateemalist infot, viiakse läbi auhindadega küsimuste mängu ning ilmub 10-osaline koomiks „Pandu ja sõbrad“. Eriprojektina viidi läbi kuni 19. aastastele kooliõpilastele suunatud fotokonkurss. Kokku toimus erinevatel aegadel kolm erinevat pildistamise vooru teemadel

„Vana asja uus elu“, „Killuke puhast loodust“ ja „Keskkonna sõber“. Iga teema võitjapildi autor sai auhinnaks Fujifilmi fotokaamera.

2011 aasta suvel käivitus Eesti Pandipakendi ja Kaupmeeste Liidu ühisprojekt „Eeskujulik tagastuspunkt“. Täna on projektist välja kasvanud jätku kampaania, mis röömustas 2012. aastal korraldajaid üha kasvava eeskujulike tagastuspunktide hulgaga. Projekti I etapis osales 2012 aastal 238 tagastuspunkti, millest 80 pälvisid eeskujuliku tiitli. II etapis oli osalejaid tagastuspunkte 286, millest 201 pälvisid eeskujuliku tiitli. Kampaania eesmärgiks on täiendavalt motiveerida kaupmehi töstma ja hoidma tagatisrahaga joogipakendite tagastuspunktide kvaliteeti, seda eelkõige tarbija seisukohalt. Kampaania tulemusena selgitati pandisüsteemiga liitunud tagastuspunktide seast välja parimatest parimad kauplused, kes lisaks seadusest tulenevale kohustusele teevad kõik endast oleneva, et pandipakendite tagastamine oleks tarbijale meeldiv ja muretu kogemus.

Jätкус EPP suurim sotsiaalse vastutuse projekt koostöös heategevusfondiga Aitan Lapsi, mille nõukogusse kuulub ka EPP tegevjuht. Projekti raames on taaraautomaatide kaudu tehtud annetusi kogunenud üle 120 000 euro ja juba 20 000 vähekindlustatud last on teatris käinud.

2012. aasta novembris anti Brüsselis Eesti Etendusasutuste Liidule (EETEAL) üle Euroopa Etenduskunstide Töandjate Liitude Liiga kaks mainekat Pearli auhinda, millest ühe võitis Heategevusprojekt „Aitan lapsi“ publiku kasvatuses kategoorias. Kultuurkapital tunnustas 2012. aastal enim silma paistnud eesti kultuuri tipptegijaid ning kaheksa aastapremia saajate hulka arvati ka Heategevusfond Aitan Lapsi SA. Lisaks tunnustas kultuuriminister projekti kultuurisõbra auhinnaga.

4. Olulised muutused

2012 aastal toimus EPP jaoks ajaloos oluline muudatus, kuna peaaegu 2 aastat planeeritud uue käitluskeskuse rajamine sai alguse. Uus käitluskeskus planeeritakse käiku lasta 2013 aasta kevad-suvel ning peaks andma täiendava efektiivsuse ja eelkõige stabiilsuse pakendite käitlemisel.

2012 aastal õnnestus pakendiettevõtjate käitlustasu alandada ning alates 01.07.2012 hakkasid kehtima järgmised tasud:

- Unikaalkoodiga plastist ja klaasist ühekorrapakend (kõik suurused ja värvid) – 0,0002 EUR;
- Universaalkoodiga plastist ja klaasist ühekorrapakend (kõik suurused ja värvid) – 0,003 EUR;
- Metallist pakend (kõik suurused) – 0,000 EUR.

2012 aasta sügisel toimusid läbirääkimised EPP ja Kaupmeeste Liidu vahel hüvitistasu suuruse üle, mille tulemusena lepidi kokku, et alates 01.01.2013 hakkasid kehtima jaemüüjatele uued hüvitistasu suurused:

- Käsitsi vastuvõtt, ühekordse kasutusega (plast ja metall) pakendid 0,0095 EUR/Pakend
- Käsitsi vastuvõtt, ühekordse kasutusega klaaspakendid 0,0110 EUR/Pakend
- Automaatvastuvõtt, ühekordse kasutusega pressimata pakendid (plast ja metall) 0,0205 EUR/Pakend
- Automaatvastuvõtt, ühekordse kasutusega klaaspakendid 0,0220 EUR/Pakend
- Automaatvastuvõtt, ühekordse kasutusega pressitud pakendid, mis taaraautomaadi poolt pressitakse vähemalt 50%-ni (plast ja metall) 0,0290 EUR/Pakend

EPP osanikud olid 2012 aastal võrdsetes osades muutumatutena:

- Kaupmeeste Liit MTÜ
- Karastusjookide Tootjate Liit MTÜ
- Eesti Õlletootjate Liit MTÜ
- Karastusjookide ja Õlle Importöörade Liit MTÜ

Nimetatud MTÜ-dega ei teostatud 2012 aastal ühtegi tehingut.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Kaupo Karba
juhatuse liige